

SLOVENSKI PRIMOREC

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici
Riva Piazzutta 18 - Cena oglasom po dogovoru.
Odprt vsak delavnik od 10. — 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAKO SREDO
Poštni ček. račun št. 9-17768 — Poštnina plačana
v gotovini — Spediz in abbonamento postale II Gruppo

Leto IV. Štev. 26.

GORICA DNE 30. JUNIJA 1948.

Cena L. 15

NAŠA BORBA

Proti komunizmu

Po pravici pravijo o našem listu, da je *boren*, ker se pač od vsega začetka bori proti vsaki krivici, zmoti in laži, proti hudojni in hinavščini, proti vsemu zlu, ki je doblo v najnovejši dobi najbolj očitljivo oblikovalo v brezbožnem komunizmu. In te borbe ne sme opustiti noben list in noben človek, ako hoče dandanašnji služiti najvišjim koristim človeške družbe, ki jo najbolj ogroža vprav sklop vseh krivih ver, kar jih je kdaj bilo na svetu.

Ne proti komunistom

Veliko krivico bi nam pa delal, kdo bi trdil, da se borimo proti komunistom. Zlasti bi se pregrešil, kdo bi nam podtkal, da se borimo proti tistim naivnim tako zvanim komunistom in sopotnikom iz ljudstva, ki sploh ne vedo, kaj je komunizem, in si predstavljajo komunizem le kot nekako gibanje za narodno osvobojenje in za pravično ureditve gospodarskega položaja delavca in kmeta. *Ne proti njim, ampak za koristi takih dobro mislečih komunistov se borimo, ker vemo, da zmaga komunizma pomeni vsepovsod največje razočaranje vprav zanje.*

Z orožjem resnice

In ta naša borba proti najbolj pogrešnemu socialnemu pokretu ne sloni samo na spoštovanju in ljubezni do ljudi v zmoti, tem več se poslužuje tudi sicer le poštenih sredstev. *Naše orožje je samo resnica.*

Amerika hodi za nami...

V tolažbo nam je, da tudi v Ameriki vedno bolj spoznavajo, da se je treba boriti proti temu pretkanemu in lažnemu sovražniku človeške družbe predvsem na ta način, da se njegovim lažem postavi nasproti v vsej luči resnica. Dulles, ki bi utegnil postati zunanjji minister bodoče republikanske vlade v Ameriki, je izdelal načrt, po katerem bo vodilo borbo proti komunizmu predvsem novo »ministrstvo za nevojaško obrambo«, katerega glavni namen bo »razkrivavanje komunizma« in njegove škodljivosti v vsakem pogledu za posamezne narode in človeško sožitje sploh.

Ne proti Jugoslaviji

Nihče naj nam tudi ne očita, da smo proti Jugoslaviji ali sploh proti kakemu narodu pod rdečo diktaturom. *Naša borba ni proti Jugoslaviji, ampak za ozdravljenje Jugoslavije in odrešenje vseh jugoslovenskih narodov od sistema, ki jim je bil vsiljen od zunanjega sveta proti njihovi volji.*

Ljubezen in občudovanje za jugoslovanske narode

Našo ljubezen do Jugoslavije razovedajo vsi tisti članki, kjer z bratovskim sočutjem govorimo o duhovni in materialni bedi, v katero jih je pahlil rdeči totalitarizem. Našo ljubezen do jugoslovenskih narodov in zlasti do Slovencev oznanjajo tudi visti članki, v katerih z občudovanjem govorimo o junashkem trpljenju in odporu našega ljudstva in njegovih duhovnikov

proti brezboštvu in moralnemu kvarjenju, kateremu je tam izpostavljena zlasti mladina.

Zločinska hvala

Zločinci bi pa bili, ako bi nesikreno hvalili sedanjega režima in mu s tem dajali potuhlo ter slepili tiste, ki so že dovolj zaslepjeni, da ne vidijo in ne slišijo, kako velika nesreča je zadela naš narod, in prav zato še sami drvijo v isti prepad.

Napravite kaj res dobrega!

Tisti, ki bi radi, da kaj lepega napišemo o jug vladi, naj nam kaj takega vendar že enkrat sporočijo. *Omenja se vedno le obnovljeno delo, delo, delo — Toda tudi izkorisčanja delavev s slabo plačanim, z brezplačnim in zlasti z nedeljskim udarniškim delom ne moremo pohvaliti.*

Torej ne zahtevajte od nas, da bi pod pretvezo nekega blodnega in blaznega nacionalizma svoj narod slepili in poveličevali njegove trinoge.

Ironija in sarkazem...

Pa se komu zdi, da smo včasih preveč ironični in sarkastični? Morda je res kaka beseda tu pa tam trda in zbadljiva, toda kdo bi zameril poštenemu

človeku, ki ga psujejo z izdajalcem in zločincem, ako se brani n.pr. tako, da povabi nasprotnika, naj pogleda v kak slovar, da bo spoznal, kaj te besede pomenijo, in naj pomisli, ali se taki posvike ne podajo mnogo bolj njemu samemu?

Prerok Lenin „zverina“?

Veliki prerok sedanjega komunizma Lenin je govoril italijanskemu pisatelju Giovanniju Papiniju o državi tako: »Ljudje so plačane zverine, ki jih strahuje druga, močnejša zverina. *In taka zverina sem jaz.* Najvišji namen vsake vlade mora biti ta, da spremeni državo v eno samo ječo. Od trenutka, ko človeka zapro v ječo, mora jetnik pošteno živeti, pa naj hoče ali noče. Neha premišljevati in skrbeti, zakaj to delajo zanj drugi. Spremeniti Rusijo v veličastno, ogromno temnico, to so moje sanje.« (»Amer. dom.« 17.V.48) In te sanje so se mu izpolnile.

Težko je satire ne pisati...

Če pa učenci tega preroka še nadalje slepijo ljudi in jim obezljajo svobodo, in če ljudje vkljujvajem vsem bridkim izkušnjam številnih milijonov od teh ljudi le na prej pričakujejo svobodo in vse dobro, ali naj štejemo v zlo poštenjaku, ko pravi: Difficile est satiram non scribere — Težko je satire ne napisati, ki je za maršikoga morda edino sredstvo, da mu resnica prodre skozi tako trdo možgansko mreno?...

Boj madžarskih katoličanov za katoliške šole

Kakor v vseh državah, ki so pod komunistično oblastjo, tako se morajo tudi v Madžarski boriti katoličani za svoje osnovne pravice. Zadnje čase se je bil trd boj za preprečitev podržavljanja madžarskih šol. Katolički škofje, duhovščina in verno ljudstvo se je odločeno uprla nameram vlade, ki je hotela izvesti ta načrt. Kardinal in primas Ogrske Jožef Mindszenty je dal prebrati po vseh cerkvah kratko pastirsko pismo, v katerem opozarja med drugim na deločbe cerkvenega prava, ki grozijo z izobčenjem vsem osebam, ki bi sedelovali nacionalno himno, se poslanici Šlahčni dvignila. To je bil zopet hud prestop zoper nacionalno čast in poslanka Slahta, ki je obenem predsednica Madžarske kat. ženske zveze, je bila radi tege izključena iz parlamenta.

S podržavljanjem šol je zadel ogrski katoličani, ki predstavljajo 70 odstotkov prebivalstva, hud udarec. S tem ne bodo izgubili katoličani samo svojih privatnih šol, ampak bodo tudi ostale šole postavljene na brezversko podlagu.

Poslanka redovnika je dala s svojim pogumnim nastopom dober zgled marsikemu »možnu«, ki smatra za veliko modrost in srčnost, ako se na vse strani prijazno smehlja in čaka, čaka, čaka, da pride »njegov« ura.

Pomanjkanje pogumnega odpora proti komunizmu je pravo izdajstvo nad Bosnom in dušami. To velja zlasti za verne narode, ki še niso prišli pod rdečo diktaturo; torej tudi za naše duhovnike in vernike.

na se povabi v Budimpešto posebna delegacija Združenih narodov, ki naj prešče, ali vlada na Ogrskem še svoboda/mnenja ali ne. Ta predlog se je zdel komunistični večini skrajno žaljiv za novo ogrsko demokracijo. Kljub vsemu odporu katoličkih poslancev in javnega mnenja je bil predlog za podržavljanje šol sprejet z 230 glasovi proti 63. Ko so se nato dvignili poslanici ter intonirali nacionalno himno, se poslanka Šlahčni dvignila. To je bil zopet hud prestop zoper nacionalno čast in poslanka Slahta, ki je obenem predsednica Madžarske kat. ženske zveze, je bila radi tege izključena iz parlamenta.

S podržavljanjem šol je zadel ogrski katoličani, ki predstavljajo 70 odstotkov prebivalstva, hud udarec. S tem ne bodo izgubili katoličani samo svojih privatnih šol, ampak bodo tudi ostale šole postavljene na brezversko podlagu.

Poslanka redovnika je dala s svojim pogumnim nastopom dober zgled marsikemu »možnu«, ki smatra za veliko modrost in srčnost, ako se na vse strani prijazno smehlja in čaka, čaka, čaka, da pride »njegov« ura.

Stalinovo nagrado za leto 1947 so prejeli predvsem tisti umetniki, ki so znali dovolj slaviti rdečo revolucion in njene veljake. Neki pesnik je prejel nagrado za odo (slavnostno pesem) v čast Stalina; neki slikar za sliko: »Lenin proglaša vladov sovjeto«; neki drug slikar za sliko: »Stalin govori«; neka skladateljica za pesem: »Na Tvoje povelje, o Stalinu, smo vedno za vojno naredili.« Kakor vidite, ni nič čudnega, če so se tudi jugoslovenski tovariši navzeli tega petolizniškega duha in če ob vsaki priliki, pri vseh javnih nastopih in po radiju

proslavljajo svojega Tita. Je že tako: Ko zavriče človek pravega Boga, začne pa ljudem izkazovati božjo čast. Tako je bilo v Rimu za časa cesarjev, tako je bilo v Italiji in Nemčiji za časa Mussolinija in Hitlerja, tako je v sedanji Rusiji in v Titovi Jugoslaviji in tako bo do konca sveta povsod, kjer ne bodo hoteli poznati pravega Boga. O Antikristu sajem pravi sv. Pavel, da se bo vse delalo v svetih božjih in da se bo pustil častiti, kakor bi bil Bog. (II Tes 2, 4)

In taki nagnusni malikovaci skušajo le sebe zagovarjati, ko poštem ljudem citočajo, da temu ali onemu »sljivo skorajne«, ako iščejo sodelovanja za poštene cilje v mednarodnem življenju.

Svetogorska zamknjenja, »Prim. dnevni.«

Starca resnica je, da ljudje, ki so zavrgli pravo vero, radi zapadejo praznovanje. Tako je tudi s »Primorskim dnevnikom«. S poveličevanjem komunizma in hujšanjem proti Cerkvi in duhovnikom je dovolj pokazal, da je pravi brezbožec. Toda to ga ne moti, da ne bi pokazal tu pa tam kakih vprav praznovskih čestev. Do Marije n.pr. mu ni prav nič, a ko se spomni svetogorske milostne podobe, preide hitro v neko ekstazo, v kateri pa gleda stvari, ki jih ni. Taka ekstaza ga je napadla tudi ob pisanju članka: »Svetogorska Mati božja in Slovenski Primorec«. Seveda je imel tudi to pot le lažniva videnja, ki mu jih je pričaral pred zamknjenjem oko sam očes.

Naj navedemo nekaj takih lažnih videnij.

Videl je, da je naš list glasilo nadškofa Margottija, čeprav je to upravi in uredništvu popolnoma neznano.

Videl je, da mi zagovarjam tatvino milostne podobe, ki je last slovenskega ljudstva, ko smo vendar že ponovno obsođili takoj zahrbtno ugrabitev podobe, ki je last Cerkve in s katero smo samo Cerkev po cerkvenih predpisih razpolagati v čim večjo korist vernega ljudstva.

Videl je, da bo Vatikan delal s to podobo »posebne špekulacije« in jo postavil na javno dražbo, ker ni vedel, da se s takimi posli pečajo v največji meri komunisti sami, ki so v Rusiji prekradli vse polno ikon in jih prodali v

inozemstvo. Vatikan je rešil več takih slik, ko jih je zlasti v letih 1921 in 1922 kupil na javnih dražbah. O tem se lahko prepičate v Vatikanu samem in na ruskem zavodu »Russicum« v Rimu.

V videnju je bral v Slov. Primoreu, da je prepovedano vsako romanje na Sv. goro, a Slov. Prim. je pisal, da so prepovedana le romanja s Kranjskega, kar pa je le preresnično. Pravijo pa, da so tudi s Primorskimi prepovedali vsa romanja v procesijah.

Verne Slovence svarimo pred »Primorskim dnevnikom« tako radi njegove nevere kakor radi njegovega praznovanja. Za resnično kulturno ljudi sta ne nevera in praznovanje enako nečastna.

Toliko bolj jim moramo priporočati naše glasilo, ki si prizadeva, da bi svoje ljudstvo obvarovalo zdravo v narodnem in zdravo v verskem pogledu. Tako priporočamo vernikom danes, naj mnogo bolj ljubijo Marijo kot njeno podobo, ki jo je dal na Sv. goro italijanski patriarh in ne morda Marija. Marija si je izbrala kraj in poklicala tja vernike. Pobožni »Primorski dnevnik« pa naj napiše pobožno prošnjo do tov. »maršala Tita, »ki ni proti veri«, naj dovoli, da bodo vsi Slovenci hodili po mili volji k sv. »obredom« na Sv. goro posamezno, v procesijah in tudi v obliki velikih marijanskih kongresov, kakor so bili v navadi celo za časa fašizma!

Hic Rhodus, hic salta — tu je Rod, tu pleši, dragi »Prim. dnevnik«, ako nisi popolnoma ohromel!

Pastirske pisma poljskih škofov

Poljski škofje so izdali 23. majnika pastirske pismo, v katerem opominjajo poljsko mladino, naj ne posluša materialističnih naukov in naj ostane zvesta katolički veri. Cerkev — tako pravi pastirski list — škodljiva in nevarna in da nimajo drugega mena, kot da ovirajo načrte vlade, ki hoče vzbujati mladino enotno in progresivno, to je samo v komunističnem duhu.

naroda. — Radi tega pastirskega lista je uradni list poljske komunistične stranke ostro napadel poljskega primasa in kardinala Hlonda in katoličko Cerkev, češ da so načela, ki jih oznanja omenjeni pastirski list, škodljiva in nevarna in da nimajo drugega mena, kot da ovirajo načrte vlade, ki hoče vzbujati mladino enotno in progresivno, to je samo v komunističnem duhu.

OKNO V SVET

Premirje v Palestini

Graf Bernardotte je nazadnje le ukrotil razpaljene strasti ob teh taborov v Sv. deželi. Odložili so za štiri tedne vsako orožje in zdaj se na otoku Rodu pogajajo s tem pooblaščencem ZN. Zdaje se, da postajajo Arabci bolj popustljivi in dostopni za pametni sporazum. Transjordanški kralj Abdullah je sprejel nekako vodstvo pogajanj in hiti z letalom zdaj v Egipt, nato k sauditskemu kralju, nato spet na Rod, kjer pa odklanjajo skupno posvetovanje z judovskimi zastopniki; pogaja se le z grofom. Ker pa ta ne more biti povsod, je poleg svojih svetovalcev — izvedencev poklical iz Amerike 50 policistov ZN, ki so dospeli z letalom v Palestino, da nadzirajo prepirajoče se petelinje. Policijski nosilci sicer nosijo uniformo, a so brez vsakega orožja, da s tem izpričujejo mirovno poslanstvo Varnostnega sveta. Nihal ga je, da skrbi s svojo pričutnočnostjo za varnost prometa po palestinskih cestah. Nadzorstvo mirnega prometa po morju in preprečevanje tihotapstva z orožjem in oborjenimi ljudmi pa izvršuje grof s pomočjo nekaj manjših vojnih ladij, ki jih je zahteval od Varnostnega sveta. Tako poteka drugi teden premirja še precej povoljno.

Spet so si v laseh

Zapadni zavezniki so vpeljali v področju zapadne Nemčije novo valuto. Zamenjali so stare nemške marke v novi denar po ključu: ena nova marka »Deutsche Mark« za deset starih. Sovjetski poveljnik v Berlinu pa je odklonil ta novi denar kot plačilno sredstvo v mestu Berlinu, ki ga imajo vsi 4 zavezniki zasedenega. Prepovedal je tudi vsak dovoz živil in denarja iz zapadne Nemčije po

ladjah, železnicah in cestah v Berlin in bo ali je že za mesto in vso vzhodno Nemčijo vpeljal tudi nov denar. Tako je zdaj ta bivša mogočna država dejanski še bolj razdeljena na dva dela — skoraj bi rekli na dve državi. Angleži in Amerikanec morajo voziti živež za svoje posadke in za berlinsko prebivalstvo na svojem zasedbenem področju le z letali. Berličani sami pa že več ne vedo, s katerim denarjem naj kupujejo, ker obenam proti si stranki prepovedujeta tuj denar. Kako se je zrušila nekdanja nemška mogočnost! Začela bo med njimi pač prisiljeno spet kupčija: blago za blago. Boljševiki bi radi ostale zaveznike vrgli iz mesta, a ameriški poveljnik jim je jasno povedal, da to ni mogoče brez vojne. Po mestu držajo angleški tanki in oklopni avtomobili. Ne

vedati) — pustila poveljnika upornikov na cedilu in bo tudi po drugih zapadnih državah zavzela bolj spravljivo stališče do zapadnih demokracij. A teh ne bo več varala, ker so spoznale, (da bi le res spoznale!), da je le v skupni povezanosti in v gospodarski okrepljeni s pomočjo Amerike rešitev pred komunistično poplavo. Grozje je torej na zapadu prekislo, zlasti po 18. aprili, ko so bili komunisti poraženi v Italiji. Zato pa poročajo politični opazovalci, da so se Sovjeti obrnili sedaj s svojo propagando bolj proti Vzhodu. Na Kitajskem se že itak vojskujejo močne komunistične armade in izrinjajo vladne čete iz raznih severnih provinc. Sovjetom pa to ne zadostuje. Njih poslanštva v mlađih državah vzhodne Azije, to je v Indiji, Siamu, Pakistanu, Birmaniji, Viet-Namu i. t. d. so pa zelo številna, pa tudi propagandno zelo aktivna. Čemu bi Sovjeti trtili sile na Zapad, ko je južna in vzhodna Azija mnogo bolj sprejemljivo ozemlje za njih razdiralno delo v človeški družbi?

Morda se bodo Sovjeti tudi tam urezali. Njih nasilnost je povezala zapadno Evropo v obrambo, in če bo Amerika priskočila tudi vzhodni Aziji s kakim Marshallovim podpornim načrtom na pomoč, se bo znašalo enako zgoditi tudi na Dalnjem Vzhodu. Danes pač naboljševiški svet ni več s plankami ograjen in »blagodati« komunističnega gospodarskega in »kulturnega« sistema se povsod že precej poznane. Tako se zna zgoditi, da bo grozje postalo tudi na Vzhodu prekislo.

S Kitajske poročajo, da so številne katoliške misijonske ustanove in njih osebje v Pekingu in drugod v zelo veliki nevarnosti. Antikrist tako brca na vseh koncih in kraji, da si bo gotovo vse parkle obrabil in navsezadjuje treščil, kamor spada, kar je gotova stvar. Kristusova Cerkev in z njo ves človeški rod prestaja zelo hude preizkušnje, a končna zmaga bo le njena. — Blagoristični, ki se danes ne pohujajo, ampak vztrajajo pogumno na poti zveličanja!

Prve vesti o konferenci Kominforme pravijo, da je se stavila vrsto zahtev do zapadnih demokracij: med drugimi tudi, da morajo zavezniki zapustiti Nemčijo eno leto po sklenitvi mirovne pogodbe z Nemčijo. Ta zahteva ni nesumnja, če so zaveznički bedaki.

Sloboda obveščanja

Ameriški delegat na konferenci ZN za svobodo obveščanja William Bonton je po svoji vrnitvi iz Ženeve izjavil, da je eden najvažnejših uspehov konference razjasnitve novih problemov in pojasnitve pomena raznih prej zmesanih pojmov.

»Če hočemo, da bo svoboda obstajala še naprej, moramo mi in vse svobodne države razjasniti naše pojme o tem, kaj pomeni svoboda, in delati na to, da prizna ves svet njen pomen...«

Sovjeti trdijo, da pomeni svoboda pravico vlade, zatirati informacije in menja, ki jih ima za nevarne...«

V Poljski grozi onim, ki si skušajo nabaviti pri ameriškem veleposlanstvu besedilo v Združenih državah podanih izjav in govorov in v ameriškem tisku priobčenih člankov, pregnanstvo ali še kaj hujšega...«

Ameriški državljanji pa si lahko svobodno nabavijo v založbah Združenih držav časopisev vseh mnin in s se lahko naročijo tudi na »Pravdo«, »Izvestju«, »Glos Ludu« in na druge komunistične časopise, ki izhajajo v Moskvi in Var-

DOMAČE NOVICE

Pobožnosti tega tedna

30. VI. (drevi) ob 3. uri pri Sv. Antonu duh. obnova za žene.
1. VII. Spovedovanje za prvi petek po vseh cerkvah.
2. VII. v stolnici ob 6. uri pobožnost 1. petka in zvezčer ob 9.15 slovesna ura češčenja.
3. VII. v stolnici ob 6. uri pobožnost prve sobote. Ob 8. uri zvezčer pri Sv. Antonu duh. obnova za može in fante.
4. VII. Pri Sv. Ivanu ob 8. uri sv. maša za može in fante, ob 4. uri pa shod Skalnice.

Časi so težki in nevarni. Za težajmo se k Bogu predvsem s takimi skupnimi pobožnostmi, ki sta jih presv. Srce Jezusovo in brez. Srce Marijino posebno priporočila in jim dala toliko velikih obljud.

savi. Amerikane imajo tudi popolnoma svoboden dostop do informacijskih uradov, ki jih je ustanovila poljska vlada v Združenih državah...«

Sovjetska vlada in njeni sateliti so se uprli dogovoru in ga pač gotovo ne bodo niti podpisali niti ratificirali. Vendar misel svobode je neustavljiva in bo v daljši bodočnosti triumfirala tudi v državah, kjer je danes zatrita.«

IZKORIŠČANJE LETAL V POLJEDELSTVU. Danes je že zadost dokažano, da predstavlja uporaba letal v poljedelstvu velik prihranek časa in denarja. V ta namen je Oklahoma, ki jo lahko stejemo za pionirska država glede na moderne oblike poljedelstva, ustanovila pri svojem Poljedelskem kolegiju poseben tečaj za pilote, ki bi se želeli izvzimbati za posebno ekonomske operacije seteve in razkuževanja z letali. Več kot 300 letalskih družb posveča delavnost poljedelski službi, predvsem v Kaliforniji in v Texasu, kjer omogočajo meteo-reološki pogoj in obširnost zemljišč najboljše izkorisčanje tega novega sredstva. Poljedelci so poleg tega ustanovili narodno združenje letalskih kmetov, ki šteje 1500 članov iz 30 zveznih držav in katero je izvršilo že 32 milijonov km poletov. Da damo le pojem o delavnosti na tem področju, naj vam samo povem, da so v letu 1947 z letali potrosili z DDT (to je s sredstvom proti mrčesu) 165.200 ha gozdov, ki jih je naš padel neki poseben parazit ali zajedavec, ter da so potrosili v sami zvezni državi Kaliforniji razne pridelke z 51 različnimi sredstvi, da bi tako premagali več kot 50 raznih vrst bolezni in mrčesa, ki so ogrožali pridelek. Računajo, da je bil s tem omogočen 20% povišek pridelka riža v Kaliforniji. Riž so posejali z letali na površini 56.000 ha.

Uganka

Za »Slov. Prim.« darujejo skoraj sami N. N., za Slov. sirotišče pa ljudje s polnim imenom. Ali izhaja ta razlika le iz ponižnosti?

„TIGRI“ - APOSTOLI

© 19 ©

Pavel se vrže na kolena, duhovnik pa še sedi.

»Fant! Moj blagoslov bi bil za to delo prešibek. Podelim ti pa zdaj tisti zakrament, ki je prav izrecno za to, da te napravi za apostola. To lahko storim, ker imam od papeža potrebno pooblaščenje, kajti redno ga sme deliti le škop.«

»Ah, sveta birma, kaj ne?«

»Da. Storim kakor Kristus. Ko je bil zapustil apostole, jim je postal Duha moči in srčnosti. Pavel! Zdaj je prišla tudi zate binkoština nedelja. Sveti Duh te bo zdaj mazilil za vojaka in apostola Kristusovega.«

Duhovnik vzame svete posodice z oljem, ki jih je bil skril pod blazino na svojem pogradu, in začne sveto opravilo z besedami:

»Sveti Duh naj pride nad te in moč Najvišjega naj te obvaruje pred grehom!«

Potem molí nad birmancem z razprostrtnimi rokami, ga mazili na celu s sveto krizmo in ga rahlo udari na lice. Pavlu ni treba posebej razlagati, kaj ta udarec na lice pomeni. Brazgotine na obrazu, na rokah in nogah pričajo da je vse to že izkušal. Potem dvigne duhovnik svojega birmanca in reče:

»Tako, Pavel! Zdaj pa le srčno naprej! Pomisli na apostole po binkoštnem prazniku, pomisli tudi na

Dobro in slabo iz duhovniških vrst

V Drežnico je postavljen novi dušni pastir č. g. Ljubo Marc, ki je doma iz Ajdovščine. Istotam je praznoval 60-letnico mašništva preč. g. upokojeni župnik Jos. Kalin, tudi Ajdovec po rodu. Do sedanj drežnici župnik č. g. Ante Češornja pa je pogumen in vesel nastopil svojo mučeniško pot na Kalyario pri silnega dela in vskovrstheta dušnega in telesnega trpljenja.

Breginjski upravitelj č. g. Končan je bil na hribu Mija ustavljen od jug. mejne straže, ko je hotel iti po opravilih v Nas dižko dolino. Aretirali so ga in odpeljali neznamokam. Zdaj je ves Kobariški kot brez duhovnika. Baje je ljudstvo začenšalo preprečilo, da niso g. Končana ustrelili na mestu.

Dne 20. julija bo 50 let, odkar so bili posvečeni za mašnike častiti gospodje: Črnigov Henrik, upok. župnik v Lokavcu na Vipavskem, Franko Franc, upok. župnik v Osiku, Kuvals Valentijn, upok. viškar v Kostanjevici na Krasu in Košir Ivan, župnik v Vedrijanu v Breži. Vsi še vedno vrše dušno pastirstvo, kolikor pač morejo. Ko so peli novo mašo, si gotovo niso mogli predstavljati razmer, v katerih bodo praznovali zlato mašo. Zlatomašnikom čestitamo in jim želimo obilo božje pomoči v teh težkih časih.

V Gradežu pa bo letos obhajal zlatomašni jubilej njih sošolec Sebastijan Tognon, tamkajšnji župnik in dekan. V jeseni pride za njimi preč. g. stolni dekan msgr. Ivan Tarlao, ki je bil posvečen 28. 10. 1898. v Rimu, kjer je postal doktor bogoslovja.

Škriljevo

Naša cerkev je bila dolgo časa brez zvonov, ki nam jih je vojna pobrala, in na katere smo bili vsi vaščani prav posobno ponosni. Končno so v petek 18. t. m. z vso častjo dospeli in zoper zapeli svojo pesem v našem zvoniku. Vse ljudstvo naekrog se je razveselilo. Trud običnih pastirjev, ki vodita faro, h kateri spada tudi naša podružnica, ni bil brezuspešen. Dobili smo nazaj to, kar smo zelo spoprešali, in sicer še ob času, da smo sv. Vida, patrona naše cerkve, bolj slovensko počastili.

Pesem

iz deloma pretekle, deloma sedanje dobe

»Amerika je dala prazne vreče, tovariš Tito v nje nasul je moko, zato se poklonite mu globoko, ker on kovač je vaše nove sreče.«

Tako trgovka ofarska razlaga ubogi raji, ko ji živež meri in misli rdečina v predobri veri, da ji »svoboda« ne prinese vraga.

A ko še v cono A prišel je Tito, kaj kmalu je trgovcem odzvonilo, spodnesi jih je zadržano korito.

Tu tam so vrinili se pač v odbore, a ljudstvo (KP) jih je izločilo — vpijó trgovke zdaj: »Bile smo nore...«

Slovenske redovnice v Argentini

Te dni se je zglasila na našem uredništvu č. sestra provincialka ameriške province slov. šolskih sester, ki imajo svojo glavno hišo v Tomaju in delujejo tudi v Trstu in v Gorici v Malem semenišču ter v Slovenskem sirotišču.

Prosila nas je, naj razglasimo, da iščemo v Argentini redovniških in misijonskih poklicev za tamkajšnje postojanke,

ki so deloma tudi na misijonskem ozemlju.

Ce je torej med našimi dekleti, zlasti med begunkami, kaj takih, ki bi se razde posvetile misijonskemu poklicu med slovenskimi šolskimi sestrami v Argentini, naj se zglasijo za vsa pojasnila in navodila v Slovenskem sirotišču v Goriči, tudi v Don Bosco ulici pri č. s. Urban.

Največji ponos sv. Cerkve in naroda, pa tudi njegov največji blagoslov so gotovo tiste izbrane duše, ki se junaska odločijo, da zapustijo vse in posvetijo vse svoje življenje Bogu in Širjenju njevega kraljestva na zemlji. Dekle! Ce éutiš v sreču veselje do tega poklica, se kar sréno odloči!

Naše služabnice

Torej služabniki in služabnice smo prav za prav tako ali tako vsi ljudje in Ježus nam pravi, naj se imamo predvsem glede Boga celo za »nevredne služabnike« tudi tedaj, ko smo spolnili vse, kar je bila naša dolžnost storiti.

Toda ko govorimo o služabnicah, mislimo navadno na tiste ženske osebe, ki za dogovorjeno plačilo nudijo svojo posmoč v gospodinjstvu po družinah, v katerih tudi stanujejo in z njimi skupno živijo. Zato se navadno ne imenujejo služabnice take postrežnice, ki jih gospoduje vsak dan le za nekaj ur ali je od časa do časa za kaka večja in težja opravila.

Služabnic je več vrst ali razredov. Različnost teh razredov ali kategorij dočka naloze v gospodinjstvu in večja ter manjša izvzemanost in usposobljenost zanje.

Mi bi armado služabnic razvrstili tako:

1. Pestunje. To so deklice, ki jih najme kaka družinska mati, ker ima več majhnih otrok ali ker je preveč zaposlena z raznim delom v družini ali izvenje, da jim varujejo otroke in poleg tega opravijo še kako drugo majhno hišno opravilo.

2. Služkinje — vajenke. To so taka dekleta, ki se niso služila, pa jih starši pošljajo navadno v mesto iz potrebe, ali pa z namenom, da se tam naučijo gospodinjstva, reda, pokorščine in morda tudi nekoliko več mestne olike. Vajenke so pa tudi — in teh je več — take mladence, ki gredo služiti, ker doma ni dovolj kruha za številno družino, da se popolnoma posvetijo temu poklicu, ali pa da si prislužijo kaj denarja za »halo« in da ostanejo v službi, dokler se jim ne ponudi primerena prilika za zakon. Za take vajenke je seveda zelo velikega pomena, da pridejo v šolo, varstvo in službo dobre in spremnete gospodinji. Morda ne bi bilo slabo, ampak celo zelo dobro, ako bi vsaka kandidatinja zakonskega stanu napravila vsaj eno leto take šole. Za ženina bi bilo morda bolj dragoceno res dobro spričevalo veste gospodinje, kar pa gospočka priporoča kake matere, ki bi rada svojo hecer zlepila ali zgrada imprej vrgla v zakonski jarem.

Ni dvoma, da služkinje — vajenke ne morejo imeti takih zahtev, kakor že izvzemanje služabnice.

3. Izvzemanje in izvzemanje služabnice. To so take, ki so se doma ali po službah že tako izvzemanje v vseh hišnih opravilih, da jih more gospodinja uporabiti pri vsakem družinskem delu, ne da bi jih bilo treba stalno nadzirati, opominjati in za njimi popravljati, kar so na robe storile.

zdaj bo lepa priložnost za apostolat, na katerega sem čakal. Bolj pripravnega trenutka več ne bo. Z obema rokama morava zdaj zagrabit. Zato pojdeš z menoj! Pomagal mi boš s svojo molitvijo in s svojim zgledom. Najsvetejše ponesem še danes zvezčer na poljsko poslaništvo. Medtem mi ti pripraviš nahrabnik! Saj veš, kaj vse mora priti notri. Ničesar ne pozabi! Tudi katekizem in sv. pismo spravi vanj!«

»»»

Opoldanski mir vlada pod šotori na bregu Volge. Snoči so prišli »tigri« v samotno vas. Poiskali so si primeren prostor in delali še pozno v noč na treh velikih šotorih. Še danes dopoldne je bilo živahno venje, dokler niso vsega izložili in vsako stvar postavili na svoje mesto. Povsod je bil Pavel zraven: sam je zarezal jarke ob šotorih, pomagal nespretnim pri urejanju njihovih reči in takoj sklenil priateljstvo z občinskim predstavnikom. Zdaj leže vse zadovoljni v senci šotorovih streh. Premnogi so vse trudni že pospali. V Pavlovem šotoru pa je še življenje. Po tihem si pravijo o prvih vtiših.

»To pa je kar kolosalno,« konča Sergij svoj govor, »in za vse to, za vse to se moramo zahvaliti tebi, Miša!«

»Nikar ne delaj neumnih šal. To je le pravico plačilo za to, ker ste vi vse tako krepko sodelovali z menoj!«

(Nadaljevanje)